

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Integrovaná střední škola, Liberec, Na Bojišti 15

Adresa: Na Bojišti 15, 460 10 Liberec

Identifikátor školy: 600 170 594

Termín konání inspekce: 9. – 15. prosinec 2004 a 6. – 13. leden 2005

Čj.:	H5 – 1005/05-3413
Signatura:	oh4gy521

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je od 6. června 2003 Liberecký kraj. Škola sdružuje Střední odborné učiliště (dále jen SOU) a Střední odbornou školu (dále jen SOŠ). Ve školním roce 2004/2005 připravuje na budoucí povolání celkem 698 žáků ve 25 třídách.

Ve SOU jsou vyučovány obory 23-68-H/001 Automechanik, 26-43-L/001 Mechanik elektronik (čtyřletý), 26-46-L/505 Autoelektronika (dvouletý nástavbový), 26-51-H/002 Elektrikář–slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář–silnoproud, 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení, 26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení, 26-57-H/001 Autoelektrikář. Ve SOŠ je vyučován obor 64-42-M/011 Management v elektrotechnice.

Škola zaměstnává celkem 49 pedagogických pracovníků, z toho 32 učitelů teoretických předmětů a 17 učitelů praktického vyučování.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání ve vybraných všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk a literatura, občanská nauka), přírodovědných předmětech (matematika, fyzika, chemie), odborných předmětech (elektronika, elektrická měření, elektrické stroje a přístroje, elektronická zařízení, základy elektrotechniky, výpočetní technika, práce s počítačem, programování) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vybraných učebních oborů SOU (26-43-L/001 Mechanik elektronik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář-silnoproud, 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení, 26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení)
- průběhu a výsledků vzdělávání ve výše uvedených předmětech a oborech
- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v odborném výcviku učebních oborů 26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení a 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- průběhu a výsledků vzdělávání v odborném výcviku vybraných skupin v předchozím bodě uvedených oborů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků dle předmětu inspekce

Výuku českého jazyka a literatury zajišťují dvě odborně kvalifikované a jedna nekvalifikovaná vyučující (u sledovaných oborů učí pouze jednu hodinu týdně). Občanskou nauku učí rovněž dva odborně kvalifikovaní a jedna nekvalifikovaná učitelka. Z 35 hodin týdenní výuky českého jazyka a občanské nauky je 29 hodin vyučováno odborně kvalifikovanými učiteli.

Přírodovědné předměty učí pět pedagogů, z toho tři odborně kvalifikovaní, jeden s pouze pedagogickou kvalifikací a jedna nekvalifikovaná učitelka (ještě studuje pedagogickou fakultu). Ze 43 hodin týdenní výuky je 34 hodin vyučováno odborně kvalifikovanými učiteli, 7 hodin pouze pedagogicky kvalifikovaným učitelem a 2 hodiny jsou vyučovány nekvalifikovaně.

Odborné elektrotechnické předměty učí 14 pedagogů. Většina má dlouhodobou praxi v oboru. Pro výuku jsou 3 odborně kvalifikovaní, 6 má jen částečnou kvalifikaci (chybí jim

pedagogické vzdělání - tři z nich studují pedagogickou fakultu), jedna vyučující je pouze pedagogicky kvalifikovaná a 4 učitelé jsou nekvalifikovaní (mají jenom středoškolské vzdělání). Z celkového počtu 84 hodin týdenní výuky je 21 hodin vyučováno odborně kvalifikovanými učiteli, 41 hodin učitelem bez pedagogické kvalifikace, 3 hodiny pouze pedagogicky kvalifikovanou učitelkou a 19 hodin je vyučováno nekvalifikovaně.

Předměty se zaměřením na informatiku učí dva učitelé, jeden je plně odborně kvalifikovaný a druhý má pouze částečnou kvalifikaci. Z celkového počtu 22 hodin týdenní výuky je 12 hodin vyučováno odborně kvalifikovaným a 10 hodin pouze částečně kvalifikovaným učitelem.

Odborný výcvik zajišťuje 17 učitelů, z toho 7 je plně odborně kvalifikovaných, 5 částečně kvalifikovaných a 5 nekvalifikovaných.

Struktura úvazků maximálně využívá dosaženého vzdělání pedagogů i jejich zkušenosti z předchozí praxe. Výuka byla po odborné stránce na velmi dobré úrovni, chybějící pedagogické vzdělání některých vyučujících se projevilo v metodických postupech (stavba a organizace hodin, volba formy motivace a aktivizace, respektování psychohygienických zásad).

Organizace činnosti a provozu školy (vůči zaměstnancům)

Od poslední inspekce došlo ke změně ředitele školy. Stal se jím učitel školy, dobře obeznámený s místními poměry.

Organizace činnosti a provozu se opírá o inovovaný organizační řád pro zaměstnance ISS, reagující na nové podmínky v souvislosti s nastalými změnami. Podkladem pro jeho vypracování byla důkladná analýza výchozího stavu a určení priorit školy (dokument č. 41). Na něj navazují další vnitřní směrnice a plány.

Částečně byla změněna organizační struktura školy. Nové prvky v uspořádání a delegování řídicích pravomocí jsou účelné a funkční. Zápisy z pravidelných porad vedení obsahují relevantní informace, úkoly jsou ukládány adresně a termínovaně, jejich plnění je pravidelně kontrolováno.

Přenos informací se zlepšil. Opírá se nejen o osobní styk a nástěnku ve sborovně, pravidelné měsíční pedagogické porady a čtvrtletní pedagogické rady, ale aktuální informace jsou průběžně sdělovány učitelům i pomocí vnitřní intranetové sítě (v každém kabinetě je počítač). Systém je pružný a operativní.

Vedení školy úzce spolupracuje s poradními orgány (předmětovými komisemi). Jejich činnost je plánovaná a pravidelná. Úkoly, požadavky a podněty pro další zlepšení vzdělávacího procesu projednávají předsedové komisi s vedením školy na pravidelně konaných poradách.

Novému vedení školy se podařilo vypracovat funkční systém vedení a hodnocení pedagogů, včetně začínajících a nekvalifikovaných.

Postupně je vytvářen a uváděn v život systém autoevaluace. Očividná je snaha o nenásilné zapojení všech členů sboru do tohoto procesu. Východiskem je plánovaná a pravidelně vyhodnocovaná kontrolní činnost. Kritéria hodnocení jsou jasně stanovena, přijímaná opatření jsou funkční a přispívají ke zlepšování vzdělávacího procesu i k profesnímu růstu učitelů.

Škola podporuje a umožňuje pedagogům účastnit se v rámci možností dalšího vzdělávání. Je realizováno zejména formou účasti na kratších nebo jednorázových akcích (výstavy, semináře, exkurse) nebo samostudiem.

Úroveň personálních podmínek je velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- Prostředí, prostory a vybavení školy pro výuku sledovaných předmětů

Výuka společenskovedních předmětů probíhala téměř výhradně v kmenových třídách, ojedinele v jedné z odborných učeben vzhledem k využití instalované didaktické techniky. Třídy byly vybaveny starším i novým školním nábytkem. Výzdoba většiny navštívených učeben nepůsobila příliš motivačně ani esteticky. Žáci využívali v českém jazyce a literatuře doporučené učebnice, které si kupují sami. V občanské nauce žáci učebnice nepoužívali. Žákovská knihovna je součástí kabinetu českého jazyka, kde jsou uloženy převážně beletrie, ale i encyklopedie a slovníky. K výuce je k dispozici sada normativních a dalších odborných publikací. Některými názornými pomůckami je také vybaven předmět občanské nauky. Stávající vybavení školy pro výuku sledovaných společenskovedních předmětů umožňuje plnění schválených učebních dokumentů.

Vybavení výpočetní technikou je na dobré úrovni. Pro výuku předmětů práce s počítačem, programování a výpočetní technika slouží dvě učebny. V obou jsou počítače propojené do samostatné sítě, ve třetí síti jsou zapojeny kabinety a kanceláře školy. Všechny sítě jsou klasického typu klient-server a mají bezdrátové připojení na internet. Budova dílen má počítače spojené do sítě typu peer-to-peer, rovněž s připojením na internet. Používaný software je standardního typu v případě operačního systému i aplikačního software. Ten umožňuje práci s textem, tabulkami, grafikou i výuku programování. Výukový software je využíván hlavně ve vyučování německého jazyka.

Žáci nemají možnost používat internet s výjimkou hodin povinné výuky. Při výuce není využívána možnost elektronické komunikace mezi vyučujícími a žáky.

Webové stránky školy mají velmi dobrou úroveň, jsou však výsledkem práce externisty. Jejich tvorba se zatím ve škole nevyučuje.

Odborná učebna elektro je kromě teoretické výuky používána také jako laboratoř pro elektrická měření. Vybavení elektronickými stavebnicemi napojenými na počítače umožňuje kvalitní a zajímavou práci na šesti stanovištích. Netradiční je celkové pojetí učebny včetně výtvarných prací na stěnách.

Kmenové učebny, ve kterých probíhala sledovaná výuka, jsou vybaveny většinou již novým nábytkem. Prostředí učeben však v době inspekce nebylo příliš podnětné esteticky ani odborně. V učebnách je třeba vymalovat, informace na stěnách byly zastaralé nebo velmi obecné.

Učebnice nejsou v předmětech elektro používány, někteří žáci si je iniciativně z různých zdrojů opatřují sami. Ve třetím ročníku předmětu elektronika byly použity kvalitní učební texty, které vypracoval dílenský učitel školy. Škola odebírá řadu odborných časopisů a publikací. Ve výuce jsou hojně využívány.

Matematika probíhala v kmenových učebnách, většinou vybavených novým nebo inovovaným žakovským nábytkem, v některých se zabudovanou audiovizuální technikou. Škola nemá specializované učebny fyziky a chemie. V hospitovaných hodinách těchto předmětů probíhala výuka v málo podnětném prostředí (sice nové lavice, ale poškozená malba, nátěry podlah a dveří). V matematice a částečně ve fyzice žáci pracovali se školou zapůjčenými učebnicemi, pro chemii je žákům vhodná učebnice doporučena.

Odborný výcvik sledovaných oborů probíhal ve školních dílnách. Jednotlivá pracoviště žáků jsou materiálově a přístrojově dobře vybavena, nechybí příruční knihovničky s odbornou literaturou a počítač. U oboru mechanik elektronických zařízení chybí digitální osciloskop.

V době inspekce probíhala výstavba studijního centra pro individuální samostatnou práci žáků, vybaveného pěti počítači připojenými na internet, serverem, tiskárnou, scannerem a kopírovacím strojem.

Materiální podmínky jsou velmi dobré. Umožňují realizaci sledovaných vyučovaných oborů a podporují rozvoj osobnosti žáků.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

- Realizace sledovaných oborů

Sledované obory jsou realizovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě. Dotace všech předmětů byla v souladu s platnými učebními plány oborů. Provedené úpravy jsou vhodné vzhledem k podmínkám školy. Je vypracován účinný systém kontroly plnění učebních dokumentů, zjištěné nedostatky jsou operativně odstraňovány. Osnovy sledovaných předmětů byly plněny. Pedagogická dokumentace (dokument č. 25) průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Organizace vzdělávání (vůči žákům)

Rozvrh hodin je vypracován v souladu s platnými předpisy (začátky a konce výuky, počet hodin v jednom vyučovacím dni). Jsou respektována základní psychohygienická hlediska, vyjma zařazení pouze pětiminutových přestávek v hodinách odpoledního vyučování.

Inovovaný školní řád (nazývaný „vnitřní řád“) obsahuje základní informace a pokyny pro žáky, včetně jejich práv. Řády odborných učeben jsou zpracovány a v učebnách vyvěšeny.

Převážná část praktického vyučování je realizována ve školních dílnách. Odborná praxe na externích pracovištích je organizačně dobře zajištěna, její průběh a podmínky škola průběžně a pravidelně kontroluje.

Informační systém využívá klasické prostředky. Potřebné informace se dostávají k žákům včas a v potřebném rozsahu. Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že průběžné informace rodičům nezletilých žáků o prospěchu formou „učňovských knížek“ nebyly vždy úplné. Rodičům zletilých žáků jsou informace podávány s písemným souhlasem žáka. Potřebné informace o organizaci vzdělávání mohou zájemci získat i prostřednictvím internetu.

Výchovná poradkyně absolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství. Přehledný plán vychází z její dlouholeté zkušenosti. Zabývá se hlavně žáky, jejichž vývojové poruchy učení jim vzdělávání znesnadňují. Činnost konzultuje nejen s učiteli, rodiči, vychovateli domova mládeže a mistry odborného výcviku, obrací se i na vnější instituce (pedagogicko-psychologickou poradnu, úřad práce, sociální kurátory, policii, středisko výchovné péče).

Preventistka sociálně patologických jevů má odpovídající metodické vzdělání a i nadále ho prohlubuje. Navštěvuje kurzy zaměřené především do oblastí interaktivních metod práce se žáky. Svůj program ve škole nazvala „Sportem proti nudě a drogám“ a snaží se ho aplikovat ve specifických (spolupráce s vyučujícími v předmětu tělesná výchova) i nespecifických aktivitách (sportovně-turistický kurz) pro žáky. Minimální preventivní program průběžně aktualizuje a celoročně vyhodnocuje. Oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů přispívají ke zlepšování vzdělávání ve škole.

V průběhu inspekce pozorované vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem svědčily o příznivém klima ve škole, jenž přispívá k úspěšné realizaci vzdělávání ve všech sledovaných oborech.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovědních předmětech - český jazyk a literatura, občanská nauka

Hodnocení kvality výuky společenskovědních předmětů vychází z deseti navštívených hodin.

Výuku českého jazyka a literatury sledovala inspekce u dvou učitelek, jedné kvalifikované a druhé bez kvalifikace. Předmět občanská nauka byl hospitován u tří pedagogů. Dva jsou kvalifikovaní pro daný typ školy, jedna vyučující je nekvalifikovaná.

Ze zhlédnutých hodin bylo zřejmé, že se vyučující většinou na výuku připravovali, zejména po obsahové stránce. Učivo bylo předáváno po věcné a odborné stránce správně. S tématem hodin byli žáci seznámeni. Výukové cíle ale nebyly konkretizovány. Náročnost látky byla přiměřená aktuálnímu stavu tříd. Ojedinele vyučující neodhadl množství faktografie sdělované žákům ve výkladu i následném zápisu. Scházela návaznost na jejich zkušenosti a názorná materiální podpora. Tento didaktický postup znesnadňoval žákům chápání učiva a vedl až k jejich hlasitým projevům nespokojenosti.

Kromě slohové hodiny sledované v maturitním ročníku, kde použité formy výuky (řízený rozhovor, diskuse) založené na frontální organizaci, efektivně směřovaly k plnění výukového cíle za účinné materiální i didaktické podpory, byly ostatní zhlédnuté vyučovací jednotky vedeny většinou s dominantním projevem vyučujících při nízké aktivizaci žáků. Ve sledovaných hodinách českého jazyka žáci pracovali s texty z učebnice i nakopírovanými cvičeními příliš stereotypně, práce s normativními příručkami postrádala kooperaci a diferenciaci, žáci nedostávali přesné a jednoznačné pokyny. V tradičně členěných hodinách literatury a jedné hodině občanské nauky dynamizovaly učitelky tempo výuky pomocí názorných pomůcek (např. ukázkou beletrie, přehledem uměleckého slohu i vlastnoručně vyrobenou pomůckou k novým pojmům či audio nahrávkou). Z těchto motivačně připravených situací však žádné úkoly pro žáky následně nevyplývaly. Jen výjimečně se podařilo v závěru sledovaných hodin shrnout probrané učivo, příležitost k rekapitulaci látky ani zpětné vazbě žáci nedostávali. Často výuku před jejím logickým ukončením přerušilo zvonění.

Vstupní motivace se nejčastěji omezovala na seznámení žáků s programem hodiny. Úvodní aktuality žáků měly navodit zájem o učivo. Nároky vyučujících na kvalitu zmíněných projevů po obsahové i formální stránce nebyly příliš vysoké. Hodnocení nebylo transparentní. K motivačnímu zpestření v průběhu některých hodin přispěly využívání zkušeností žáků i aktualizace probírané látky. Opačně působil na žáky zpravidla diktovaný zápis s obecně formulovanými závěry. Poznámky v sešitech si žáci vedou s různou úrovní grafického zpracování, vyučujícími nejsou kontrolovány. Žáci si do studijních průkazů nezaznamenávají důsledně veškerou klasifikaci. Prohlédnuté kontrolní slohové kontrolní práce z letošního školního roku byly formálně sjednoceny, ale bez zpětné vazby od žáků. Učitelky často opomíjely opravovat stylistické chyby. Zhlédnuté písemné maturitní práce z českého jazyka školního roku 2002/2003 byly pečlivě opraveny, stanovený počet témat byl dodržen. Hodnocení prací bylo strukturované, v souhrnu mírně nadhodnocené. Okruhy témat k ústní maturitní zkoušce odpovídají svým rozsahem typu školy i celkové časové dotaci tohoto předmětu. Umělecký text je základem pro literární i jazykovou část daného tematického okruhu. Detailněji je rozpracována mluvnická část otázek.

Vyučující většinou ve svých verbálních projevech respektovali spisovnost, někteří i nespisovné vyjadřování žáků opravovali. Rozhodující směr komunikace od učitele k žákům odpovídal převažujícím metodám výuky, které zřídka dávaly žákům možnost uplatňovat své

poznatky a názory. Celkově byl vytvářen malý prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Žáci převážně respektovali dohodnutá pravidla jednání. Některé neadekvátní projevy v jejich chování byly způsobeny nejasnými organizačními pokyny či nevhodně zvolenou formou práce. Vztah mezi učiteli a žáky vytvářel v jednotlivých třídách rozdílnou atmosféru: otevřenou a přátelskou, tolerantní se vzájemným respektem i napjatou tam, kde se nepodařilo vytvořit vzájemně akceptovatelná pravidla.

Celková úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve společenských vědách byla hodnocena jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech matematika, fyzika, chemie

Hospitováno bylo v osmi hodinách u čtyř učitelů z pěti, kteří dané předměty vyučují. Hodinové dotace jednotlivých předmětů byly v souladu se schválenými učebními dokumenty. Bezprostřední příprava učitelů na sledované hodiny byla po odborné a materiální stránce pečlivá, nedostatky ve volbě forem a metod se projevovaly ve fyzice (třída M1 a ET1) a matematice (třída E2). Volba učiva byla přiměřená aktuálnímu stavu jednotlivých tříd. Byla respektována logická návaznost probírané látky.

Odborné učebny pro tyto předměty škola nemá. Výuka probíhala v kmenových třídách, vhodně uspořádaných, vybavených standardním, většinou novým žakovským nábytkem. Didaktická technika byla k dispozici jen v některých. Vhodné učebnice mají žáci zapůjčeny nebo doporučeny, asi v polovině hodin byly využity. Učitelé žákům některé učební texty vytvářeli sami.

V úvodu hodin učitelé stanovili téma, pouze ojediněle cíle a organizaci vyučovací jednotky. Následovalo opakování, nejčastěji formou krátkého testu. Kladem byla předem natištěná zadání, ojediněle i s diferencovanou obtížností. Čas na vypracování byl přiměřený. Nedostatkem bylo rušivé zasahování učitele v době vypracovávání testu v matematice. Při individuálním zkoušení u tabule ve fyzice nebyli ostatní žáci nijak aktivizováni a vyučující zkoušeným známku nezdůvodnila.

Společné opakování bylo vedeno formou dialogu řízeného učitelem. Poměr mezi otázkami faktografickými a příčinnými byl vyvážený. Učitelé ale většinou zapomínali na cílený rozvoj komunikativních dovedností žáků, tolerovali u nich nepřesné, jednoslovné či nesrozumitelné odpovědi, nepožadovali po nich delší souvislý slovní projev. Žáci a někdy i učitelé málo dbali na spisovnou češtinu.

Následný výklad nové látky spojený s ukázkovým příkladem byl vždy frontální, s převahou učitele jako jediného zdroje informací. Žáci byli málo vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací, formulování a zobecňování závěrů. Efektivita těchto částí hodin ale byla rozdílná, značně závislá na osobnosti učitele, jeho schopnosti žáky pozitivně motivovat a zapojovat do výuky. Nejvyšší efektivitou se v tomto směru vyznačovala většina hodin matematiky, nejnižší sledované hodiny fyziky. Málo efektivní bylo zejména často zařazované společné procvičování, při kterém jeden žák řešil zadání na tabuli a většina žáků řešení pouze pasivně opisovala. Nejlepší znalosti vykazovali žáci oboru mechanik-elektronik z matematiky. V chemii a fyzice inspekce postrádala větší propojení mezi teorií a praxí.

Při hospitacích se většinou dařilo pozitivní interakcí a komunikací mezi učiteli a žáky vytvářet příznivé klima.

Pro klasifikaci žáků měli učitelé dostatek podkladů, jen někteří do ní ale zahrnovali i průběžné hodnocení práce v hodinách. Převažovalo písemné testování znalostí nad ústním prověřováním učiva.

Úroveň vzdělávání ve výše uvedených předmětech byla průměrná. Jednotlivé vyučovací jednotky byly hodnoceny od velmi dobrých až po vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech (základy elektrotechniky, elektronika, elektrické stroje a přístroje, elektronická zařízení, elektrické měření)

Česká školní inspekce navštívila dvanáct hodin u osmi vyučujících ve všech třídách elektrooborů s výjimkou jedné třídy prvního ročníku.

Probírané učivo navazovalo na předcházející témata a bylo vykládáno odborně správně. Skutečnost, že větší část hospitovaných vyučujících zatím nesplňuje podmínku odborné kvalifikace (někteří si doplňují pedagogické vzdělání dálkovým studiem), se negativně projevila v metodické stavbě některých hodin i v přístupu učitelů k žákům. Vzhledem k absenci učebnic ve většině předmětů nebyli žáci dostatečně důsledně vedeni k strukturovanému a přehlednému zápisu do sešitů. Jejich grafický projev byl velmi rozdílný, spíše podprůměrný - zejména proto, že tato skutečnost většinu vyučujících nezajímala.

S výjimkou praktické dvouhodiny elektrického měření, která se uskutečnila ve skupinách, proběhla výuka v ostatních zhlédnutých hodinách frontálním způsobem. Někteří vyučující látku pouze přednášeli či vedli monolog, nad obsahem látky přemýšleli až ve třídě. Používali jenom tabuli a křidu. Využití didaktické techniky a dalších učebních pomůcek se vyskytovalo spíše výjimečně. Projevovala se neznalost mezipředmětových vztahů a vyskytovala se různá míra zpoždění oproti časově-tematickému plánu. Naopak na velmi dobré úrovni byla zejména výuka elektroniky ve čtvrtém ročníku, což se pozitivně odrazilo i v zájmu žáků o předmět.

Motivaci prováděli pouze někteří vyučující většinou jen na začátku hodiny. Žáci měli o výuku rozdílný zájem, který souvisel zejména se zvolenou metodou a formou práce i způsobem motivace.

Pravidla komunikace a slušného chování mezi vyučujícími a žáky byla dodržována. Jednání vyučujících se žáky bylo velmi odlišné, od skutečně přátelského, příjemně nekonfliktního, až po vyloženě autoritativní či ironické. Ne vždy měli vyučující k žákům partnerský vztah, v jednom případě se markantně projevovalo výrazně nadřazené chování vyučujícího.

Podkladem pro klasifikaci jsou známky získávané většinou za krátké písemné práce. Jejich počet byl v době inspekce značně rozdílný, v několika případech velmi nízký. Pouze ojediněle se vyskytlo ústní zkoušení. Jen v některých hodinách byli žáci za dobrou práci pochváleni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v uvedených odborných předmětech byly celkově hodnoceny jako dobré. Jednotlivé vyučovací jednotky byly hodnoceny od velmi dobrých až po vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výpočetní technice

Hodnocení vychází ze čtyř hodin u dvou vyučujících. Vyučující, která nemá odbornou kvalifikaci, si vědomosti doplňuje studiem na pedagogické fakultě. Její vyučovací hodiny však byly promyšlené a odborně bezchybné.

Oba vyučující se na všechny hodiny zodpovědně připravili, stanovené cíle výuky neuváděli, žáky většinou v úvodu hodiny seznámili s jejím průběhem. Nároky na práci žáků byly přiměřené jejich věku a respektovaly vzdělávací potřeby dané učebními osnovami a možnostmi výpočetní techniky ve škole. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Sledované praktické hodiny proběhly v odborné počítačové učebně s patnácti stanovišti umožňujícími samostatnou práci každého žáka. Chyběly další informace (na stěnách nebo ve vitrínách), které by přiblížily možnosti výpočetní techniky. Při výuce byl vždy použit dataprojektor napojený na učitelův počítač, a žáci tak měli velmi dobrou možnost sledovat

probíranou látku, kterou vyučující kvalitně připravila a demonstrovala formou prezentačních programů. Vzhledem k charakteru předmětu se při práci v počítačové učebně jednalo převážně o výuku individuální, kdy vyučující neustále chodila mezi žáky, jejich práci kontrolovala, opravovala a dokázala jim poradit. Vhodným způsobem zaměstnala žáky, kteří byli se zadanými úkoly hotovi dříve než spolužáci. Situaci u některých počítačů komplikovala skutečnost, že není využívána možnost zamezení náhodného či úmyslného smazání nainstalovaných aplikací. Vyučující musela chybějící nebo vadné programy instalovat v průběhu výuky.

Teoretické hodiny programování byly pro celou třídu realizovány v kmenové učebně, v jedné hodině byl rovněž vhodně použit dataprojektor. Grafická úroveň žákovských sešitů byla nízká, chybí důslednější kontrola vyučujícího. Ten si připravil pěkný prezentační program, ale úroveň jeho zápisu na tabuli nebyla dobrá. Vedl však žáky k přemýšlení a hledání různých alternativ řešení stanoveného problému. Teoretické seznámení žáků se způsobem výpočtu průměru hodnot a použití konkrétní funkce byly přípravou k pozdější praktické realizaci na počítačích. Zadávané úlohy podporovaly zájem žáků o předmět.

Vzhledem k charakteru předmětu neměli vyučující problémy s aktivitou a zájmem žáků při vlastní práci na počítačích. U teoretické výuky programování vyučující žáky aktivizoval, ne u všech se setkal s pochopením. Stanovená pravidla komunikace byla dodržována, vztahy mezi vyučujícími a žáky byly přátelské s respektováním osobností obou stran.

Rozdílný přístup v hodnocení vyučujících se projevil i v rozdílném počtu podkladů pro klasifikaci. Znalosti žáků jsou prověřovány praktickými komplexnějšími úlohami většího rozsahu. Spíše výjimečně vyučující hodnotí žáky formou individuálního zkoušení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik

V průběhu inspekce byl kontrolován průběh pracovního dne u skupiny žáků druhého ročníku oboru 26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení (třída EZ2, skupina č.8) a dvou skupin žáků druhého a třetího ročníku oboru 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení (třídy ET2 – skupina č.31, ET3 – skupina č.4).

Sledovanou výuku vedli celkem tři učitelé odborné výchovy, z nichž dva nesplňovali podmínky odborné kvalifikace požadované pro danou funkci. Jejich chybějící pedagogické vzdělání neovlivnilo zásadním způsobem průběh získávání žádaných dovedností a kompetencí žáků. Všichni učitelé si plně uvědomovali důležitost a nezastupitelnost vlastního příkladu při vzdělávání.

Plánování časové dotace, počet žáků ve skupinách a rozložení odborného výcviku ve sledovaných oborech probíhá v intencích schválených učebních dokumentů.

Výuka všech skupin byla zahajována kontrolou přítomnosti žáků a jejich pracovního oblečení. Následovalo seznámení s cílem vyučovacího dne. Formou frontálního a individuálního opakování, případně navození problémové situace si učitelé ověřovali znalosti a dovednosti dříve probraných činností. Následovala instruktáž k probíranému tématu a zadaným pracovním úkolům, která byla provedena srozumitelně a na potřebné odborné úrovni. Výchovně vzdělávací cíle byly stanoveny tak, aby spojovaly a prohlubovaly již získané teoretické a praktické zkušenosti žáků. V případě potřeby byla prováděna individuální instruktáž. Dle oborů byly žákům zadávány úkoly skupinové nebo individuální. Průběh vyučovacího dne byl plně přizpůsoben zadaným úkolům. MOV šli žákům při osvojování základních dovedností vlastní pracovní činností příkladem, prováděli kontrolu kvality, efektivitu a bezpečnosti práce, bezprostředně upozorňovali na chyby.

Motivačním prvkem byla především samostatná činnost. Pro plnění úkolů nebo ukončení jednotlivých pracovních činností bylo zadáváno přibližné časové ohraničení, byla respektována zásada přiměřenosti. V průběhu instruktáže byly využívány příklady z praxe. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti za vykonanou práci.

V závěru prováděli učitelé zhodnocení, shrnutí a rozbor nedostatků při plnění zadaných úkolů a vysvětlili případné dotazy. Hodnocení vypracování zadaných úkolů bylo řádně zdůvodněné a objektivní.

V průběhu inspekce nebyly pozorovány projevy nekázně, k čemuž napomáhal klidný, trpělivý a partnerský přístup všech učitelů odborné výchovy. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, časový úsek byl u všech sledovaných skupin efektivně a smysluplně využíván.

Úroveň vzdělávání v odborném výcviku sledovaných skupin a oborů byla vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola se zjišťováním a rozbořením výsledků vzdělávání zabývá, nové vedení si uvědomuje význam autoevaluace. Pozornost je soustředěna na sledování úspěchů žáků v soutěžích, jejich uplatnění na trhu práce. Nastartován je systém zpětné vazby (dotazníky žákům a pedagogům, znalost požadavků zaměstnavatelů), byla provedena SWOT analýza školy v oblasti výchovy a vzdělávání, od školního roku 2003/2004 se škola účastní plošného testování žáků (Maturita nanečisto 2004). Poměrně malý význam je prozatím přikládán sledování a analýze výchovně vzdělávacího procesu přímo v hodinách. Získané poznatky jsou ve škole diskutovány, jsou přijímána dílčí opatření. Škola však ještě nemá vytvořen systém indikátorů kvality, který by umožňoval řešení vedoucí k systematickému zlepšování vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celková úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech a oborech byla velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina schválená zastupitelstvem Libereckého kraje dne 6. června 2003 pod čj. ZL-34/003-Š
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT ČR pod čj. 32 249/2001-21 dne 5. února 2002, s platností od 1. září 2002
3. „Organizační řád“ včetně organizačního schéma schválený ředitelem školy dne 31. srpna 2004
4. „Kolektivní smlouva“ z 30. dubna 2004
5. Zápisy z jednání předmětových komisí přírodovědných předmětů, odborných elektrotechnických předmětů, společenských věd, jazyků, informatiky
6. Zápisy z jednání předsedů předmětových komisí
7. Zápisy z jednání pedagogické rady
8. Zápisy z porad vedení školy ve školním roce 2004/2005
9. „Vnitřní řád ISS Na Bojišti v Liberci“ schválený ředitelem školy dne 19. února 2003
10. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů sledovaných předmětů

11. Deníky odborného výcviku žáků tříd EZ 2 (skupiny č. 8), ET 2 (skupiny č. 31), ET 3 (skupiny č. 4)
12. Učební dokumenty čtyřletého oboru 26-43-L/001 Mechanik elektronik, schválené MŠMT ČR dne 1. září 1996 pod čj. 22 337/1996-23 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
13. Učební dokumenty tříletého učebního oboru 26-51-H/002 Elektrikář – silnoproud, schválené MH ČR dne 20. března 1996 pod čj. 4266/96-74 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
14. Učební dokumenty tříletého učebního oboru 26-51-H/002 Elektrikář – slaboproud, schválené MH ČR dne 20. března 1996 pod čj. 4266/96-74 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
15. Učební dokumenty tříletého učebního oboru 26-51-H/001 Elektrikář, elektrotechnické práce, schválené MŠMT ČR dne 26. srpna 2003 pod čj. 25 401/2003-23 s platností od 1. září 2003 počínaje 1. ročníkem
16. Učební dokumenty tříletého učebního oboru 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení, schválené MŠMT ČR dne 1. června 2001 pod čj. 18 857/2001-23 s platností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem
17. Učební dokumenty tříletého učebního oboru 26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení, schválené MŠMT ČR dne 4. března 1997 pod čj. 14 856/1997-97 s platností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem
18. Učební dokumenty pro střední odborné školy a tříleté učební obory SOU – Český jazyk a literatura, schválilo MŠMT dne 19. 7. 1999, čj. 25625/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
19. Učební osnova předmětu Občanská nauka pro studijní obory SOŠ a SOU – denní studium a studium při zaměstnání, schválilo MŠMT dne 29.4. 2002, čj. 18396/2002-23, s platností od 1. září 2002, a to ve všech ročnících, v nichž se předmět vyučuje
20. Výkaz Škol (MŠMT) V 25-01 o středním odborném učilišti, učilišti podle stavu k 30. září 2004
21. Plán práce školy na školní rok 2004/2005
22. „Plán práce výchovného poradenství pro školní rok 2004/2005“
23. „Preventivní program sociálně-patologických jevů pro školní rok 2004-2005“ ze dne 1. září 2004
24. „Zhodnocení „Preventivního programu sociálně-patologických jevů“ ze dne 1. září 2004
25. Třídní knihy tříd M1, M2, M4, E2, E3, EZ1, EZ2, ET1, ET2, ET3 pro školní rok 2004/2005
26. Protokol o písemné maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury - školní rok 2002/2003
27. Vybrané písemné maturitní práce žáků z českého jazyka a literatury ve školním roce 2002/2003
28. Témata k písemné maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury ve školním roce 2002/2003
29. Maturitní okruhy pro ústní maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury ve školním roce 2004/2005
30. Vybrané kontrolní slohové práce z českého jazyka a literatury – 1. pololetí školního roku 2004/2005

31. Časově tematické plány sledovaných předmětů zpracované učiteli ve školním roce 2004/2005
32. Náhodně vybrané studijní průkazy a sešity žáků sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005
33. Hospitační zápisy ředitele školy a zástupkyně ŘŠ za školní rok 2003/2004
34. „Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2003/2004“ ze dne 30 září 2004
35. Záznamy výchovné poradkyně z jednání o žácích
36. „Maturita nanečisto 2004“ výsledky testování žáků maturitních ročníků
37. Výsledková listina soutěže Jablotron – Cup 2004
38. „Výsledková listina krajského kola SOČ“ ze dne 12. května 2004
39. Přehled o účastnících celostátní přehlídky SOČ konané v červnu 2004
40. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004
41. „SWOT analýza – zamyšlení nad koncepcí školy“ ze dne 10. května 2004

ZÁVĚR

- *Od poslední inspekce se vedení školy změnilo. V oblasti personálního zajištění výuky sledovaných oborů jsou podmínky na velmi dobré úrovni, kvalitně je zajištěn odborný výcvik. Zlepšila se komunikace mezi učiteli a vedením školy. Organizační struktura řízení je funkční. Systém vedení a hodnocení zaměstnanců kladně ovlivňuje vzdělávání, umožňuje dosažení žádoucích kompetencí žáků v rámci vyučovaných oborů. V kontrole a vyhodnocování průběhu výchovně vzdělávacího procesu je nastartován proces směřující ke zlepšení kompetencí budoucích absolventů po odborné i občanské stránce.*
- *Materiálně-technické zázemí školy se od minulé inspekce změnilo k lepšímu. Bezprostřední materiální podpora výuky (učebnice, didaktická technika) je na průměrné úrovni.*
- *Výuka ve sledovaných oborech a předmětech probíhala v souladu se schválenými učebními dokumenty. Zhlédnutá povinná dokumentace průkazně zachycovala průběh vzdělávání.*
- *V teoretickém vyučování převažuje frontální forma výuky s menší aktivitou žáků, stále schází větší využívání interaktivních forem, problémového vyučování a vyšší podíl tvůrčí práce žáků. Ve sledovaných teoretických hodinách se málo objevilo cílené rozvíjení dovednosti práce s různými zdroji informací, dělby práce a spolupráce ve skupině. Nedostatečně je rozvíjena schopnost uceleně vyjádřit a obhájit vlastní názor.*
- *Praktické vyučování sledovaných oborů mělo vynikající úroveň po stránce organizační i metodické. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, schopnosti analyzovat a řešit problémy.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Petr Kadlus	Kadlus v. r.
Člen týmu	Ing. Pavel Procházka	Procházka v. r.
Člen týmu	Ing. Kateřina Nováková	Nováková v. r.
Člen týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	Hanwaldová v. r.

V Semilech dne 1. března 2005

Razítko ANO

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 21. březen 2005

Razítko ANO

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení Podpis

Ing. Zdeněk Krabs – ředitel školy Krabs v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.

Česká školní inspekce, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: KÚ Liberec	6.4.2005	H5-1015/05-3413
Školská rada	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.